

ՊԵՏՐՈՍ ԴՈՒՐՅԱՆ

Պետք է մեռնի՛լ

Դժգույն գիշեր մ'էր քաղցրաբույր աշնային,
Երկինքն աստղեր գերթ «սիրո վերքք» ցոլային,
Դեղնած ու չոր թերթից՝ լուսինն իր բեկբեկ
Շողքը ցողեր ամրան վարսիցն աղեբեկ.
Շամբերուն մեջ կը սողոսկեր ուղիս մ'անհետ,
Կայծեր, աստղեր կը կխաղային ալյաց հետ.
Սյուրը խաղար տերևներուն հետ թեթև,
Կը շոյեր գլուխս՝ այրած ճակատս վառե թև,
Նա իր շնչովն իս գոհ ընել կը կարծեր,
Բայց կ'արծարծեր, ո՛հ, իմ սիրույն բյուր կայծեր...
Ոգի մ'անցավ սրտես՝ թողուց հոն ըստվեր,
Աստեղց բույլ մը... միայն գիտեն գ'այս աստղեր...:
Համբույրի մը հիշատակն էր այուքին շունչ,
Իր դողդոջ ձայնն՝ տերևներուն սա շրշունջ.
Գունատ ճակտին տխրիկ պատկերն այս լուսին...
Ո՛հ, կյանք պետք է տալ՝ սիրտ տրվի թե կուսին:
Կը սիրե նե, նայվածքին մեջ կը թառմի.
Ո՛հ, ի՞նչ է նե ձյունով շաղված մի անդրի,
Վըսեմ ճակտին վրրա գույգ մը աստղեր վառ՝
Եթե սիրե՝ հալի, թ'ատե՝ կտրի սառ...:
Լոկ հուր աչեր, ժլպիտ, արցունք տեսի նախ,
Կուրծս ուռուցիկ լանջ մը ըզգաց սիրաբախ,
Սիրո մրմունջ, հառաչ լսեցի բեկբեկ խոսք,

Դողդոշ ու գիրգ՝ պաղ ձեռք մըզգաց ձեռքըս սուկ.
Թներուս մեջ լույս մը, հով մը մարեցավ.
Էակ չ'էր նե, այլ սեր, հուր, շունչ, ժրպիտ, ցավ.
Գոհար աչեր, վարդ այտ, այլ ինքն էր թախիծ.
Այն գիսավոր աստղեն «քար մը» մընաց ինձ...
Հիշատակ մը, գերեզման մը... սո՛ւրբ սավոր,
Ուր հեկեկով սիրտըս կ'ընե միշտ թավոր...:
Երանի՜ թե ըլլամ շիթ մ'արտասուք
Եվ անհետին դամբանիդ քով սիրասուգ.
Իցի՛վ թե խոտ մ'ըլլամ ու ես ցամքին հող,
Ծաղիկ կ'ըլլամ, բայց առանց քեզ չ'ունիմ հոտ.
Լույս թե մութ, քուն, շուքըդ պիտի չ'անհետի,
Հառաչելով ուշ պիտ'ըլլամ ոսկր ու դի,
Շիրմիդ վարդքը չը թոռմած քեզ գրկեն ես...
«Այանք կուտաս՝ սիրտ թե տաս» ըսեն ետևես:

1869